

Kielce, dnia 29.08.2005 roku

Znak: WK – 60/2872/2005

Pan Marek Zimnicki
Wójt Gminy Dwikozy

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) przeprowadziła w dniach 12 maja - 15 lipiec 2005 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Dwikozy za okres 2004 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały wskutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Gminy.

1. W roku 2004 Gmina nie dopełniła ciążącego na niej obowiązku określonego art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2003 roku, Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), zgodnie z którym Wójt Gminy winien kontrolować przestrzeganie przez wszystkie podległe i nadzorowane przez siebie jednostki sektora finansów publicznych, realizacji procedur, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt 1 tejże ustawy, obejmując kontrolą w każdym roku co najmniej 5 % wydatków podległych jednostek organizacyjnych.

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości i naruszenie przywołanego przepisu ponosi Wójt Gminy Pan Marek Zimnicki.

Wniosek pokontrolny Nr 1

W ciągu roku budżetowego przeprowadzać kontrolę finansową obejmującą co najmniej 5 % wydatków każdej z nadzorowanych jednostek Gminy w oparciu o opracowany plan kontroli.

2. Gmina zaniechała opracowania uregulowań wewnętrznych w zakresie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych na zasadach wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511 z późn. zm.). Zgodnie z dyspozycją § 9 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu. Brak uregulowań w powyższym zakresie narusza wymóg określony w § 1 ust. 3 przywołanego zarządzenia, który stanowi, iż jednostki samorządu terytorialnego mogą stosować do rozliczeń wpłat podatków i opłat zasady określone przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia. Stosownie do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości.

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości i naruszenie cytowanych przepisów ponoszą Wójt oraz Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Opracować instrukcję w zakresie podatków i opłat zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U., Nr 50, poz. 511 z późn. zm.).

3. Kontrolowana jednostka prowadzi ewidencję księgową w zakresie podatków oraz wynagrodzeń pracowników przy pomocy komputera. Nie posiada opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji w zależności od struktury oprogramowania wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz określającego wersję oprogramowania i datę rozpoczęcia jego eksploatacji. Powyższe narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „c” ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), który obliguje do zawarcia powyższych danych w dokumentacji opisującej zasady rachunkowości.

Odpowiedzialność za opisaną nieprawidłowość i naruszenie przywołanego przepisu ponoszą Wójt i Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 3

Przyjęte w jednostce zasady rachunkowości uzupełnić o wymogi wynikające z art. 10 ust. 1 pkt 3 litera „b” i „c” ustawy o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

4. W sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych przez Gminę na dzień 30 czerwca 2004 roku nieprawidłowo wykazano skutki finansowe z tytułu obniżenia górnych stawek podatku, udzielonych ulg, odroczeń. I tak z tytułu obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych od osób fizycznych zaniżono skutki o kwotę 75.505 zł. Nadto w sprawozdaniu Rb-PDP sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2004 roku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

* w wierszu A4, kolumna 4, nieprawidłowo wykazano kwoty decyzji w sprawie odroczenia terminu płatności podatku rolnego – przyjmując wszystkie decyzje wydane w I półroczu 2004 roku na kwotę 5.568,40 zł, podczas gdy w sprawozdaniu należało uwzględnić decyzje, których termin płatności przekraczał okres sprawozdawczy, tj. 30 czerwca 2004 roku, wydane na kwotę 2.108,60 zł. Prawidłowo ustalona w czasie kontroli kwota skutków z tytułu udzielonych ulg w podatku rolnym wynosi 7.641 zł, na co składają się odroczenia w kwocie 2.108,60 zł i umorzenia w kwocie 5.532,30 zł. Tym samym wykazane skutki z tytułu ulg w podatku rolnym zostały zawyżone ogółem o kwotę 3.460 zł.

* w wierszu A5, kolumna 4 nie ujęto odroczenia z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 4.329 zł. Prawidłowa kwota z tytułu udzielonych ulg w podatku od nieruchomości wynosi 175.467 zł, w tym odroczenia 4.329 zł, umorzenia 171.138 zł. Tym samym wykazane skutki z tytułu ulg w podatku od nieruchomości zostały w sprawozdaniu zaniżone o kwotę 4.329 zł.

* w wierszu A7, kolumna 4 nieprawidłowo wykazano kwoty decyzji w sprawie odroczenia terminu płatności podatku od środków transportowych, których termin nie przekraczał okresu sprawozdawczego (30 czerwca 2004 roku) na kwotę 12.269,30 zł. Ponadto nie uwzględniono skutków zwolnienia przez Radę Gminy pojazdów stanowiących własność jednostek organizacyjnych podporządkowanych Radzie Gminy (autobus Gminnego Zespołu Oświaty nr rej. KIC 400 I – kwota podatku 700 zł, skutki za I półrocze 2004 roku, 350 zł oraz samochód ciężarowy o masie całkowitej powyżej 9 ton, a poniżej 12 ton, nr rej. TBH 2794, należny podatek 750 zł, skutki za I półrocze 375 zł). Prawidłowa kwota skutków udzielonych ulg od środków transportowych wynosi

2.452 zł, w tym kwotę 1.727 zł stanowią umorzenia podatku za I półrocze, a kwota 725 zł dotyczy skutków udzielonych przez Radę Gminy zwolnień.

Wyliczona prawidłowo w trakcie kontroli ogólna kwota skutków finansowych z tytułu udzielonych ulg za I półrocze 2004 roku wynosi 185.612 zł. Z powyższego wynika, iż w złożonych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych za I półrocze 2004 roku Gmina zawyżyła skutki finansowe udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień o łączną kwotę 10.674 zł (wykazane 196.286 zł – 185.612 zł stwierdzone). Zaistniała nieprawidłowość stanowi naruszenie dyspozycji określonej § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym.

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości i naruszenie przywołanego przepisu ponoszą Skarbnik i Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Dokonać korekty sporządzonych sprawozdań oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

4.2 Sprawozdania Rb-PDP oraz Rb-27S sporządzać prawidłowo i rzetelnie, stosownie do wymogów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U., Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

5. W dniu 30 września 2004 roku Gmina na podstawie umowy Nr 278/2004 zaciągnęła w Banku Spółdzielczym w Sandomierzu kredyt w wysokości 330.000 zł. Jako zabezpieczenie spłaty kredytu ustanowiono między innymi pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bieżącym budżetu Gminy. Zawarcie w przedmiotowej umowie formy zabezpieczenia kredytu poprzez udzielenie pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bieżącym budżetu gminy może w konsekwencji uniemożliwić gminie realizację nałożonych przepisami prawa zadań własnych, wykonanie budżetu, jak również wykonywanie dyspozycji dotyczących zasad gospodarki finansowej, wynikających z art. 92, w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 15 poz. 148 z późn. zm.), w tym ustawowego obowiązku dokonywania wydatków w granicach kwot określonych planem finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień zgodnie z planowanym przeznaczeniem w sposób celowy i oszczędny. Może nadto uniemożliwić Wójtowi wykonanie jego ustawowych obowiązków wykonania budżetu gminy kreślonych art. 30 ust. 2 pkt 4, w związku z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 5

Zaniechać praktyki udzielania pełnomocnictw do dysponowania bieżącym rachunkiem bankowym gminy jako formy zabezpieczenia pożyczek i kredytów.

6. Dopiero w czasie trwania kontroli, gmina dokonała przypisu należnego za 2004 rok podatku od nieruchomości od osób prawnych (Zakład Gospodarki Komunalnej - kwota 131.706,40 zł oraz jednostki OSP funkcjonujące na terenie gminy - kwota 2.715,50 zł.). Należny podatek z tego tytułu do dnia zakończenia kontroli (15.07.2005 r.) nie został uregulowany, a organ podatkowy nie wydał stosownej decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego do czego zobowiązuje art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku, ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 Wydać decyzje określające zaległość podatkową stosownie do art. 21 § 3 ustawy ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

6.2 Wyegzekwować od podatników należny gminie podatek od nieruchomości za 2004 rok w kwocie łącznej 134.421,90 zł.

7. Z dokumentacji podatkowej wynika, że podatnicy podatku rolnego i leśnego – osoby fizyczne, nie złożyły organowi podatkowemu następujących informacji wymaganych obowiązującymi przepisami ustaw, a mianowicie:

* o gruntach na podstawie art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, (tekst jedn. Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431 ze zm.),

* o lasach zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o lasach (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.),

Wzmiankowane wyżej przepisy obligują osoby fizyczne do złożenia właściwemu organowi podatkowemu stosownych informacji, sporządzonych na formularzach według ustalonego wzoru w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub o zaistnieniu zmian.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek podatkowy Nr 7

Wyegzekwować od osób fizycznych – podatników podatku rolnego, leśnego stosowne informacje o gruntach i lasach zgodnie z wymogami ustawowymi.

8. Ustalono w wyniku kontroli, że organ koncesyjny (Starosta Sandomierski) wydał decyzje w sprawie określenia wysokości należnej opłaty eksploatacyjnej dla:

* Cegielni w Szczytnikach, Zb. T. Dwikozy za wydobywanie surowca gliniastego w II i III kwartale 2004 roku w wysokości 558,00 zł, w tym dla Gminy kwota po 334,80 zł za II, III kwartał 2004 roku (decyzja znak RO XIII. Oś-751/20/05 – z dnia 10.06.2005 roku). Należność w kwocie 669,60 zł z tego tytułu do dnia zakończenia kontroli (15.07.2005r.) nie została przez przedsiębiorcę uregulowana.

* Cegielni Szczytniki, Klimek i S-ka Dwikozy za wydobywanie surowca gliniastego,

- IV kwartał 2000 roku wysokość opłaty 438,97 zł, w tym należność gminie 263,38 zł,

- III kwartał 2001 roku wysokość opłaty 546,36 zł w tym należność gminie 327,82 zł,

- IV kwartał 2001 roku wysokość opłaty 452,16 zł w tym należność gminie 271,30 zł,

- IV kwartał 2002 roku wysokość opłaty 930,00 zł w tym należność gminie 558,00 zł,

- IV kwartał 2003 roku wysokość opłaty 4.464,00 zł w tym należność gminie 2.678,40 zł.

(decyzja znak RO XXIII.Oś-751/19/05 z dnia 10 czerwca 2005 roku). Do dnia zakończenia kontroli należność w kwocie 4.099,70 zł nie została przez przedsiębiorcę uregulowana.

Zgodnie z art. 87 ustawy prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994 r., Nr 27, poz. 96 z późn. zm.) do należności z tytułu opłat eksploatacyjnych stosuje się odpowiednio przepisy ordynacji podatkowej o zobowiązaniach podatkowych z tym, że określone w nich uprawnienia organów podatkowych przysługują wierzycielom. Wobec powyższego wierzyciel – Gmina Dwikozy stosownie do art. 87 ust. 2 powołanej ustawy prawo geologiczne i górnicze winna przesłać dłużnikowi upomnienie o uregulowanie należnego gminie zobowiązania wraz należnymi odsetkami wynikającymi z art. 53 § 1 ustawy ordynacja podatkowa.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Wyegzekwować od przedsiębiorców należną gminie opłatę eksploatacyjną w kwocie łącznej 4.768,50 zł wraz z należnymi odsetkami.

9. Stwierdzono w toku kontroli 8 przypadków nie dotrzymania ustawowego terminu wnoszenia opłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Powyższa nieprawidłowość stanowi odpowiednio naruszenie przepisów określonych art. 11 ust. 2, ust. 3 i ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2002 roku, Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.), które stanowią, że: opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwoleń – opłata ta dotyczy przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie, w pozostałych natomiast przypadkach wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech ratach, do dnia 31 stycznia, 31 maja i 30 września.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi pracownik merytoryczny zgodnie z zakresem swoich obowiązków – „Karta zadań stanowiska pracy” pkt. III ust. 3 – wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz Wójt Gminy z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Zaprzestać dotychczasowej praktyki wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przed terminem wniesienia stosownej opłaty z tego tytułu.

9.2 Przestrzegać obowiązujących przepisów w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2002 roku, Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),.

10. W trybie sprzedaży nieruchomości Gmina nie dopełniła ciężących na niej obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), mianowicie:

a) nie zamieściła w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Gminy wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży, co narusza art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

b) zaniechała pisemnego powiadomienia nabywcy o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży (zawarcia aktu notarialnego), do czego zobowiązuje art. 41 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi inspektor merytoryczny, natomiast z tytułu nadzoru Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 10

Przy sprzedaży nieruchomości postępować zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w szczególności zachować procedury określone art. 35 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

11. Z ustaleń kontroli wynika, że na terenie Gminy funkcjonują w formie jednostek budżetowych: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna z filiami (Mściów, Stary Garbów, Kolonia Gałkowice, Słupcza), Gminny Zespół Oświaty, Publiczne Gimnazjum w Dwikozach, Szkoła Podstawowa: (Dwikozy, Gałkowice, Gierlachów, Słupcza, Stary Garbów, Mściów), Przedszkole Samorządowe (Dwikozy, Słupcza) oraz Zakład Gospodarki Komunalnej w Dwikozach funkcjonujący w formie zakładu budżetowego. W opisanym stanie faktycznym wszystkie placówki oświatowe (szkoły podstawowe, gimnazjum i przedszkola) stanowią odrębne nieruchomości, pozostałe natomiast jednostki organizacyjne gminy wraz z zakładem budżetowym korzystają z wyodrębnionych lokali w budynku gminy, nie mając określonej formy

prawnej władania tymi nieruchomościami. W związku z powyższym gmina winna określić zasady oraz formę władania i korzystania z nieruchomości przez w/w jednostki gminne na zasadach przewidzianych art. 18, w związku z art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004, Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Powołane przepisy stanowią, że nieruchomości mogą być oddawane w trwały zarząd, najem, dzierżawę oraz użyczenie, natomiast trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomościami przez jednostkę organizacyjną na cele związane z jej działalnością.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy, do którego zadań zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) należy w szczególności gospodarowaniem mieniem komunalnym, winien on więc określić formę i sposób władania nieruchomościami Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 11

11.1 Uregulować formę prawną władania nieruchomościami Gminy będącymi w dyspozycji jednostek organizacyjnych stosownie do art. 43 i nast. ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2004, Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

11.2 Jednostkom organizacyjnym Gminy nie posiadającym osobowości prawnej przekazać nieruchomości na cele związane z ich statutową działalnością w trwały zarząd stosownie do art. 45 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

12. W okresie 2004 roku Gmina nie zachowała ustawowych terminów odprowadzenia środków finansowych na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Odprowadzenia środków na rachunek ZFŚS dokonano z naruszeniem terminów określonych art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 roku, Nr 70, poz. 335 z późn. zm.), który stanowi, że równowartość dokonanych odpisów na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym, że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów, o których mowa w art. 5 ust. 1-3 ustawy.

Odpowiedzialność, za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości i naruszenie ponoszą Skarbnik oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 12

Środki finansowe na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przekazywać w sposób i terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 roku, Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

13. Kontrola dotacji przedmiotowej z budżetu w wysokości 100.000 zł dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Dwikozach wykazała, że Rada Gminy nie podjęła stosownej uchwały w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowej na utrzymanie dróg publicznych gminnych. Kontrolującym przedłożono jedynie szczegółowe kalkulacje stawek jednostkowych robocizny kosztorysowej obowiązującej w Zakładzie zawarte w piśmie znak: ZD-ZGK/3/01/2004 z dnia 1 stycznia 2004 roku oraz wartości 1 km najmu lub 1 moto/godziny pracy pojazdów samochodowych oraz 1 moto/godziny najmu lub pracy sprzętu budowlanego będącego na wyposażeniu ZGK, określone pismem znak: ZD-ZGK/2/01/2004 z dnia 2 stycznia 2004 roku. Wymienione pisma posiadają pisemną adnotację Wójta Gminy o ich akceptacji. Brak stosownej uchwały Rady Gminy w zakresie stawek jednostkowych, według których winna być kalkulowana udzielana dotacja na drogi publiczne gminne narusza art. 69 ust. 4 pkt 3, w związku z art.

117 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2003 roku, Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), z których wynika, iż z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych, które ustala organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za powstałą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy, do którego zadań – stosownie do art. 30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) - należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał Rady Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 13.

Wysokość dotacji przedmiotowych dla zakładu budżetowego kalkulować według stawek jednostkowych, których propozycje przedłożyć Radzie Gminy w projekcie stosownej uchwały.

14. Zawierając w dniu 14 czerwca 2004 roku umowę Nr 1/04 na realizację inwestycji pod nazwą „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Nowy Kamień” o wartości 988.409,99 zł brutto, współfinansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach programu SAPARD Wójt Gminy nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku wyegzekwowania od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy na warunkach określonych art. 11 ust. 11.1 – 11.3 tejże umowy. Stosownie do wzmiankowanych wyżej zapisów zabezpieczenie należytego wykonania umowy ustalone zostało na kwotę 92.374 zł, przy czym zwrot kwoty stanowiącej 70 % zabezpieczenia winien nastąpić w ciągu 30 dni po odbiorze końcowym, pozostałe zaś 30 % w ciągu 14 dni po upływie gwarancji jakości. W art. 8 ust. 8.1 strony ustaliły, że wykonawca udziela 36 miesięcznej gwarancji liczonej od dnia odbioru końcowego. Zatem w myśl postanowień umownych 70 % wysokości zabezpieczenia winno zostać zwolnione w przeciągu 30 dni od daty odbioru końcowego inwestycji, której zakończenie określono w art. 5 ust. 5.1 na dzień 31 lipca 2005 roku. Natomiast zwolnienie pozostałych 30 % zabezpieczenia winno nastąpić w ciągu 14 dni po upływie kolejnych 36 miesięcy liczonych od daty odbioru końcowego. Zawierając umowę wykonawca załączył gwarancje ubezpieczeniowe należytego wykonania umowy Nr GUB/KI/04/0340 oraz Nr GUB/KI/04/0341 wystawione w dniu 4 czerwca 2004 roku przez Tryg Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Radomiu Oddział w Kielcach. Pierwsza z gwarancji na kwotę 65.656 zł wystawiona została na okres 4 czerwca - 30 września 2004 roku, natomiast druga na kwotę 26.718 zł obejmowała okres 4 czerwca 2004 roku - 31 sierpnia 2005 roku. Zgodnie z zapisami zawartymi w gwarancjach, ich ważność wygasa automatycznie z chwilą upływu okresu, na jaki zostały wystawione. Zatem przyjęcie przez zamawiającego wymienionych gwarancji narusza postanowienia umowy, albowiem gwarancje te nie wypełniają warunków określonych w tejże umowie. Podpisanie z wykonawcą umowy pomimo nie wniesienia przez niego gwarancji zabezpieczenia należytego wykonania umowy na warunkach w niej określonych świadczy o braku należytej dbałości przy wykonywaniu zadań publicznych, tym samym stanowi naruszenie dyspozycji art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za dopuszczenie do opisanej nieprawidłowości i naruszenie postanowień umowy ponosi Wójt Gminy, który umowę z wykonawcą podpisał.

Wniosek pokontrolny Nr 14

14.1 Wyegzekwować od wykonawcy inwestycji zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości i na warunkach precyzyjnie w niej określonych.

14.2 Dokładać należytej staranności przy wykonywaniu zadań publicznych, dbając o przestrzeganie wypełnienia przez strony warunków określonych w zawieranych umowach.

15. Posiadane przez Gminę 1.000 akcji Giełdy Rolno – Ogrodniczej Ziemi Sandomierskiej Spółka Akcyjna o łącznej wartości 100.000 zł zaewidencjonowane zostały w księdze głównej jednostki na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”. Zaewidencjonowanie akcji wymienionej spółki na koncie 020 jest niezgodne z treścią ekonomiczną tegoż konta i stanowi naruszenie zasad określonych załącznikiem Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752). Zgodnie z zasadami zawartymi w przywołanym załączniku, akcje objęte w obcym podmiocie gospodarczym winny zostać ewidencjonowane na koncie 030 „Długotrwałe aktywa finansowe”. Równocześnie stwierdzono, że w uregulowaniach wewnętrznych jednostki dot. ustalenia zakładowego planu kont, nie przewidziano utworzenia konta 030. Stanowi to naruszenie dyspozycji § 12 ust. 1 pkt 1 przywołanego wyżej rozporządzenia, zgodnie z którym ustalając zakładowy plan kont, należy kierować się zasadą, iż podane w planach kont tegoż rozporządzenia konta należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej z odpowiednimi kontami planu kont.

Odpowiedzialność za nieprawidłowe zaewidencjonowanie akcji na koncie 020 oraz nie wprowadzenie do Zakładowego Planu Kont konta 030, a tym samym naruszenie cytowanych przepisów ponosi Skarbnik Gminy, której powierzono obowiązki w zakresie aktualizowania ZPK.

Wniosek pokontrolny Nr 15

15.1 W Zakładowym Planie Kont urządzić konto 030 „Długotrwałe aktywa finansowe”.

15.2 Posiadane przez Gminę akcje zaewidencjonować na koncie 030.

16. W zakresie ewidencji nieruchomościami (środków trwałych) stwierdzono w czasie kontroli nieprawidłowości polegające na:

a) nie ujęciu w ewidencji księgowej jednostki Urzędu Gminy operacji gospodarczych dotyczących sprzedaży oraz nabycia nieruchomości. Na przestrzeni 2004 roku Gmina sprzedała nieruchomości gruntowe – 7 działek o łącznej powierzchni 21.491 m² i nabyła 6 działek o łącznej powierzchni 1,28 ha. Opisanego stanu rzeczy nie odzwierciedla ewidencja księgowa (analityka) do konta 011 środki trwałe tj. - 011-0 grupa 0 grunty:

- bilans otwarcia 528.000 zł
- zwiększenia, zmniejszenia nie wystąpiły
- stan 31.12.2004 r., 528.000 zł

Nie ujęcie w ewidencji księgowej wszystkich operacji gospodarczych skutkuje naruszeniem zasady rzetelności, naruszając tym samym art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z treścią, których:

- księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco,
- księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty,

b) nie ujęciu w ewidencji księgowej Urzędu Gminy gruntów (mienie komunalne) będących własnością gminy, co narusza art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości oraz § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

c) na ewidencjonowaniu operacji gospodarczych z dużym opóźnieniem np.:

- zakup 6-ciu działek o łącznej powierzchni 1,28 ha z przeznaczeniem pod budowę gminnej oczyszczalni ścieków. Akt notarialny zawarto w dniu 11 października 2004 roku. Zaksięgowania tej operacji gospodarczej dokonano pod datą 31 maja 2005 roku,
- sprzedaż nieruchomości zabudowanych w miejscowości Góry Wysokie (akt notarialny z dnia 1 października 2004 roku). Operacji wyksięgowania dokonano pod datą 30 czerwca 2005 roku.

Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że „do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

d) nie ujęciu w ewidencji księgowej (syntetyka analityka) Urzędu Gminy operacji dot. nabycia mienia komunalnego w 2003 roku i jego sprzedaży w 2004 roku – Zakład Opieki Zdrowotnej. Sprzedaży nieruchomości gruntowej dokonano aktem notarialnym z dnia 21 kwietnia 2004 roku. Nieprawidłowość powyższa narusza zasady rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych, określone art. 24 ust. 1 i 2 ust. ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 16

16.1 Ewidencję gruntów (mienie komunalne) będących własnością gminy prowadzić w sposób określony art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości oraz § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Finansów 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

16.2 Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

16.3 W księgach rachunkowych ujmować operacje gospodarcze zgodnie z dyspozycją art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Do ksiąg rachunkowych wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym.

17. W wyniku kontroli zakupów środków trwałych i pozostałych środków trwałych (wyposażenie), stwierdzono następujące nieprawidłowości:

* zakup drukarki o wartości nabycia 2.765,74 zł i tuszu na kwotę 297,68 zł (faktura FV/PM 029/04/03 z dnia 13 kwietnia 2004 roku) na ogólną kwotę 3.063,42 zł zaksięgowano w dziale 750 rozdział 75023 § 4210. O ile zakup tuszu zaksięgowano prawidłowo to drukarkę należało zaksięgować następująco:

- przyjęcie pozostałego środka trwałego bezpośrednio z zakupu (przelew)

- Wn 013 „Pozostałe środki trwałe”

- Ma 130 „rachunek bieżący jednostki”

jego umorzenie w 100 % z chwilą oddania do użytku

- Wn 400 „Koszty według rodzajów”

- Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych” oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencja księgowa pozostałych środków trwałych określona jest Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752). Z powyższego wynika, że konto 013 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych nie podlegających ujęciu na kontach 011, 014, 016, 017 wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo wyodrębnionej, które podlegają umorzeniu w pełnej wysokości, w miesiącu wydania do używania. Na stronie Wn konta 013 ujmuje się zwiększenia, a po stronie Ma – zmniejszenia stanu wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić ustalone wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania oraz osób odpowiedzialnych lub komórek organizacyjnych, gdzie znajduje

się środek trwały. Powyższa nieprawidłowość narusza zasadę „rzetelności” prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 2, w związku z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi pracownik merytoryczny (inspektor ds. księgowości) oraz Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 17

Ewidencję pozostałych środków trwałych (wyposażenia) prowadzić w sposób określony Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U., Nr 153, poz. 1752).

18. Gmina nie prowadzi konta 761 „Pokrycie amortyzacji” mimo, że od stycznia 2002 roku wprowadzono w jednostkach budżetowych i ich gospodarstwach pomocniczych oraz zakładach budżetowych obowiązek ewidencji kosztów amortyzacji na koncie 401 w korespondencji z kontem 071 z jednoczesną ewidencją ich równowartości jako pokrycie amortyzacji na koncie 761 po stronie Ma w korespondencji z kontem 800 Fundusz jednostki. W końcu roku obrotowego saldo tego konta (pochodzące strony Ma) przenosi się na konto 860. Obowiązek ten wynika z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752).

Za brak powyższego księgowania odpowiedzialność ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 18

Koszty amortyzacji ewidencjonować zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752).

19. Zakupione w 2002 i 2003 roku programy komputerowe odpowiednio o wartości 5.004,88 zł i 10.728,42 zł zaksięgowano na koncie 011 „Środki trwałe” i ujęte zostały w książce środków trwałych grupa IV maszyny i urządzenia pod poz. 14 i 15. Powyższe jest niezgodne z zasadami funkcjonowania kont, ponieważ licencje na programy komputerowe (oprogramowania użytkowe) ewidencjonuje się na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”. Umoznienia ujęto na koncie 071. Nieprawidłowe ujęcie operacji gospodarczej na koncie 011 zamiast 020 narusza przepisy wyżej powołanego Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001, określającego zasady funkcjonowania kont jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 19

19.1 Wyksięgować z konta 011 „Środki trwałe” programy komputerowe i zaksięgować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”.

19.2 Ewidencję programów komputerowych prowadzić na koncie 020 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku (Dz. U. Nr 153, poz. 1752).

20. W trakcie kontroli ustalono, iż pomimo zaistnienia ustawowych przesłanek nie została wypełniona dyspozycja art. 24k ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), sankcjonująca utratę wynagrodzenia Wójta jak również diety radnemu za

okres od dnia, w którym oświadczenie majątkowe winno zostać złożone (art. 24h powołanej wyżej ustawy), do dnia złożenia tegoż oświadczenia.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 20

Wypełnić dyspozycję art. 24k ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Wójta informacji o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tut. Kolegium za pośrednictwem Prezesa Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy